

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 176

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Enerjisi Mübadelesi ile İlgili Olarak Ortaya Çıkan Borca İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/611) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **Kanun Tasarıları Yenileme Tezkeresi ve Listesi** 4
- **1/611 Esas Numaralı Tasarımın**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 13
  - Gerekçesi 13
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 15
- **Tasarı Metni** 17
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 17
- **Protokol Metni** 18

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-30-4142

23/12/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığımıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Ek: Liste

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
1.	1/970	Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
2.	1/367	Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
3.	402542	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Enerjisi Mübadelesi ile İlgili Olarak Ortaya Çıkan Borca İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
4.	1/392	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
5.	1/400	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
6.	1/351	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
7.	1/375	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
8.	1/383	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
9.	1/385	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
10.	1/388	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
11.	1/406	Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
12.	1/430	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
13.	1/431	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
14.	1/436	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
15.	1/468	Kahçı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
16.	1/752	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
17.	1/828	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
18.	1/845	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
19.	1/864	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
20.	1/896	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
21.	1/455	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
22.	1/616	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
23.	1/729	İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyanada Uluslararası Göç Siyaseti Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
24.	1/793	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
25.	1/849	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
26.	1/340	Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
27.	1/967	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
28.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
29.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
30.	1/366	Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
31.	1/980	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
32.	1/889	Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
33.	1/317	Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
34.	1/851	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
35.	1/852	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
36.	1/808	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
37.	1/872	Genişletilmiş Kısmi Spor Anlaşmasının Gözden Geçirilmiş Statüsüne Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
38.	1/525	Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Kamu Yönetimi ve Kamu Personel Sisteminin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Alanlarında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
39.	1/610	Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Mühtrasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
40.	1/731	Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
41.	1/398	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
42.	1/868	Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
43.	1/991	Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
44.	1/1007	Antarktika Anlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
45.	1/371	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
46.	1/880	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
47.	1/897	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bahkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
48.	1/800	Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtranın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
49.	1/957	Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
50.	1/617	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
51.	402517	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
52.	402534	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
53.	397396	Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
54.	397384	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
55.	397393	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
56.	402524	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
57.	402530	Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
58.	397392	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
59.	397398	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
60.	397397	Bölgesel Radyokomünikasyon Konferansı (RRC-06) nın Sonuç Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
61.	397400	Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
62.	402525	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında KKTC'de Bulunan Vakıf Kültür Varlıklarının Restorasyon İşlerinin Yürütülmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
63.	397402	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpsala-Kipi Sınır Geçiş Bölgesinde İki Ülke Arasında İkinci Bir Karayolu Sınır Geçiş Köprüsünün Konumunun ve Üzerinden Gececek Sınır Hattının Belirlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
64.	402516	Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
65.	402523	Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
66.	397386	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
67.	397401	Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
68.	1/373	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Tarım Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
69.	1/494	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Sağlık ve Çevre Genel Halk Komitesi Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
70.	1/377	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında ve Ötesinde Tarifeli Hava Seferlerini Düzenleyen Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
71.	1/395	Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
72.	1/361	Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında Diplomatik İlişkilerin Kurulmasına Dair Protokol ve Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında İlişkilerin Geliştirilmesine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
73.	1/776	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
74.	397394	Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

22/5/2015

Sayı: 31853594-101-1135-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 27/4/2015 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Enerjisi Mübadelesi ile İlgili Olarak Ortaya Çıkan Borca İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/611)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Ülkemiz ile Azerbaycan arasında biri Aralık (Türkiye)-Sederek (Nahçıvan) arasında 34,5 kV ve 10 MW taşıma kapasiteli, diğeri Iğdır (Türkiye)-Babek (Nahçıvan) arasında 154 kV, çift devre ve 100 MW taşıma kapasiteli 2 Elektrik İletim Hattı mevcuttur.

Türkiye ile Azerbaycan arasında elektrik enerjisi alanında işbirliği 25.04.1991 tarihli Protokol çerçevesinde, 27.12.1991 günü Aralık (Türkiye) - Sederek (Nahçıvan) enerji nakil hattı ile Türkiye'den Azerbaycan'ın Nahçıvan Özerk Cumhuriyetine elektrik enerjisi verilmesiyle başlamıştır. Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Enerjisi Alanında İşbirliği Prensipleri Hakkında Anlaşma kapsamında Azerbaycan'ın Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti (NÖC) ile mübadele kapsamında elektrik enerjisi alış-verişine devam edilmiştir.

Sovyetler Birliğinin dağılması ile 1991 yılında bağımsızlığını kazanan Azerbaycan'ın toprak birliği bulunmayan özerk bölgesi Nahçıvan'a Azerbaycan'dan doğrudan elektrik verilmesi mümkün olamamaktadır. Bu nedenle, dönemin şartlarında ülkemizle sınırdaş olan Nahçıvan'a yardım etmek amacıyla, ticari amaç gütmeyen bir protokol yapılarak elektrik enerjisi verilmeye başlanmıştır.

Nahçıvan, Türkiye’den aldığı elektrik enerjisine ihtiyacı kalmaması nedeniyle 2007 yılından itibaren 10 MW güç ile elektrik enerjisi iadesine başlamıştır. Bu miktar daha sonra 15- 20 MW’a çıkmıştır. Ancak, hâlihazırda yeterli elektrik üretim kapasitesi bulunmayan ve ülkeye gerekli olan doğal gazı İran üzerinden almak zorunda kalan Nahçıvan’ın elektrik borcunu aynı olarak ödemesinin (su rezervlerinin ve İran üzerinden gelen gaz miktarının azalması, üretimin ancak kendi ihtiyaçlarını karşılaması gibi nedenlerle) kısa ve orta vadede mümkün olmadığı görülmüştür.

Bu kapsamda, bir taraftan Nahçıvan’ın gerekli doğal gazı ülkemiz üzerinden almasına yönelik İğdır-Nahçıvan Doğal Gaz Boru Hattı Projesi geliştirilmeye çalışılırken, diğer taraftan elektrik borcuna ilişkin sorunun da çözülmesi yönünde sürdürülen müzakereler neticesinde iki ülke arasında anlaşma sağlanmış ve 15 Ocak 2015 tarihinde Ankara’da “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Elektrik Enerjisi Mübadelesi ile İlgili Olarak Ortaya Çıkan Borca İlişkin Protokol” imzalanmıştır.

Protokol ile varılan mutabakata göre; 1991 ila 2014 yılları arasında gerçekleşen elektrik enerjisi mübadelesi ve enerji nakil hattı yapımı ile ilgili olarak ortaya çıkan ve aynı olarak ancak çok uzun sürede geri alınabilecek elektrik enerjisi borcuna karşılık olarak Azerbaycan 80.000.000 ABD Doları nakit parayı, ilki 2015 yılı son çeyreğinde ve ikincisi 2016 ilk çeyreğinde olmak üzere iki eş taksitte Türkiye’ye ödeyecektir.

Azerbaycan’ın bağımsızlığını kazandığı dönemde içinde bulunduğu olumsuz ekonomik koşullar ile Ermenistan’la başlayan ve Karabağ’ın işgali ile sonuçlanan savaş ortamı da düşünüldüğünde Azerbaycan’dan elektrik alması mümkün olmayan Nahçıvan’a ülkemiz tarafından verilen elektrik Azerbaycan ile ilişkilerimiz açısından bağlarımızı güçlendirici ve gelecekte birçok proje ve konuda birlikte hareket etmemizi sağlayıcı bir zemin teşkil etmiştir.

Bu minvalde, imzalanan Protokol’ün, Azerbaycan ile dostluk, kardeşlik ve karşılıklı faydaya dayalı ilişkilerimizin daha da ileri götürülmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Ayrıca, elektrik borcunun kapatılması ile Azerbaycan ile uygun ticari koşullarda elektrik enerjisi ticaretinin geliştirilebileceği, Nahçıvan’ın elektrik alt yapısının geliştirilmesi yönünde yapılacak çalışmalar ile İran’a bağımlılığının azaltılarak destek sağlanabileceği değerlendirilmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

22/2/2016

Esas No: 1/611

Karar No: 255

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24'üncü Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Enerjisi Mübadelesi ile İlgili Olarak Ortaya Çıkan Borca İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Dönemin sona ermesi nedeniyle hükümsüz sayılmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından yenilenerek 23/12/2015 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 11/2/2016 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen Tasarı, Komisyonumuzun 26'ncı Yasama Dönemi 18/2/2016 tarihli 19'uncu toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti arasında 1991-2014 yılları arasında gerçekleşen elektrik enerjisi mübadelesi ve enerji nakil hattı yapımı ile ilgili olarak ortaya çıkan Azerbaycan tarafının borcunun ödenmesini düzenleyen Protokolün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Protokolün 1991-2014 yılları arasında gerçekleşen elektrik enerjisi mübadelesi ve enerji nakil hattı yapımıyla ilgili olarak ortaya çıkan ve Azerbaycan'ın elektrik enerjisi borcuna karşılık 80 milyon ABD doları nakit parayı iki eşit taksitte Türkiye'ye ödemesi için hazırlandığı,

Azerbaycan'ın borcunun ilk taksitini ödediği fakat söz konusu Protokol henüz kanunlaşmadığı için söz konusu paranın Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi (TETAŞ)'nin hesabında beklediğini ve bu paranın Protokolün kanunlaşması üzerine TETAŞ tarafından kullanılabileceği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan ve Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Taha Özhan</i> Malatya	Başkanvekili <i>Cemalettin Kani Torun</i> Bursa	Sözcü <i>Sena Nur Çelik</i> Antalya
Kâtip <i>Hasan Basri Kurt</i> Samsun	Üye <i>Mustafa Serdengeçti</i> Aksaray	Üye <i>Ahmet Akın</i> Balıkesir
Üye <i>Ziya Pir</i> Diyarbakır	Üye <i>Fevzi Şanverdi</i> Hatay	Üye <i>Serkan Topal</i> Hatay
Üye <i>Azmi Ekinci</i> İstanbul	Üye <i>Ravza Kavakçı Kan</i> İstanbul	Üye <i>Oğuz Kaan Salıcı</i> İstanbul
Üye <i>Serap Yaşar</i> İstanbul	Üye <i>Recep Şeker</i> Karaman	Üye <i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> Mardin
Üye <i>Osman Aşkın Bak</i> Rize	Üye <i>Hasan Karal</i> Rize	Üye <i>Halil Özcan</i> Şanlıurfa

(Bu raporun özel sözcüsü)

(Bu raporun özel sözcüsü)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AZERBAIJAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ELEKTRİK ENERJİSİ MÜBADELESİ İLE İLGİLİ OLARAK ORTAYA ÇIKAN BORCA İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 15 Ocak 2015 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Enerjisi Mübadelesi ile İlgili Olarak Ortaya Çıkan Borca İlişkin Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AZERBAIJAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ELEKTRİK ENERJİSİ MÜBADELESİ İLE İLGİLİ OLARAK ORTAYA ÇIKAN BORCA İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozkır

Çevre ve Şehircilik Bakanı

İ. Güllüce

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

N. Canikli

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

K. Ipek

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

S. Öztürk

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

F. Bilgin

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. İslam

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
ELEKTRİK ENERJİSİ MÜBADELESİ İLE İLGİLİ OLARAK ORTAYA ÇIKAN
BORCA İLİŞKİN PROTOKOL

Bundan böyle “Taraflar” olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti,

Elektrik enerjisi ticareti konusunda karşılıklı fayda temelinde iki ülke arasında işbirliğinin geliştirilmesinin önemini göz önünde bulundurarak;

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır;

1. Taraflar, işbu Protokol ile Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti arasında 1991 ila 2014 yılları arasında gerçekleşen elektrik enerjisi mübadelesi ve enerji nakil hattı yapımı ile ilgili olarak ortaya çıkan Azerbaycan Tarafının borcunun ödenmesini kararlaştırmışlardır.

2. Taraflar, 1. paragrafta belirtilen borcun 1 Ağustos 2014 tarihi itibarıyla:

- Elektrik enerjisi borcu 122.788.251 ABD Doları
- Hat yapım bedeli ise 395.000 ABD Doları olmak üzere

Toplam borcun 123.183.251 ABD Doları olduğunu kabul ederler.

3. Türk Tarafı, Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti’ne destek olmak amacıyla 2. paragrafta belirtilen alacak miktarının 43.183.251 ABD Doları kısmından feragat edeceğini taahhüt eder.

4. Azerbaycan Tarafı, 80.000.000 ABD Dolarının Azerenerji tarafından ilk ödeme, 2015 yılının son çeyreğinde ve ikinci ödeme 2016 yılının ilk çeyreğinde olmak üzere iki seferde TETAŞ Genel Müdürlüğüne ödeneceğini taahhüt eder.

5. İşbu Protokol metnin hayata geçirilmesi için Azerenerji ve TETAŞ Genel Müdürlüğü arasında gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
6. İşbu Protokolün yürütülmesi yorumu ve uygulanmasına ilişkin herhangi bir anlaşmazlık Taraflar arasında dostane yol ile ve iyi niyetle çözümlenecektir.
7. İşbu Protokol, Tarafların Protokolün yürürlüğe girmesi için gerekli olan kendi iç yasal usullerinin tamamlandığını diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.
8. İşbu Protokol, 4. paragrafta belirtilen yükümlülüklerin tam olarak yerine getirilmesi ile kendiliğinden sona erer.
9. İşbu Protokol, 15 Ocak 2015 tarihinde Türkçe ve Azerbaycan dilinde ikişer nüsha halinde ve her ikisi de eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Taner YILDIZ
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Natiq ALIYEV
Enerji Bakanı

